

Verslag 3^e meedenkgroep Alphen Aardgasvrij

dinsdag 1 juni 2021, via Zoom

bijlagen: PDF presentatie + uitkomsten Mentimeter

Het programma van de avond: (zie ook bijgaande PDF van de presentatie)

1. Opening wethouder Erik van Zuylen
2. Terugblik tweede meedenkgroep (maart 2020)
3. Update verkenningsbuurten en uitvoeringsstrategie
4. Aanbod gemeente en presentatie Duurzaam Warmteproject Planetenbuurt
5. Deelgroepen over uitvoeringsstrategie en vervolgtraject
6. Hoe van meedenkgroep naar 'meedoegroep'?
7. Samen afronden

In het programma Mentimeter geven de deelnemers aan wat hun verwachtingen zijn over de weg naar aardgasvrij. Veel deelnemers willen de gekozen technieken als alternatief voor aardgas (warmtenet, warmtepomp, groen gas) nog ter discussie stellen. Waterstof is bijvoorbeeld een interessante ontwikkeling en warmtewinning uit de opgewarmde zee. Ook het bouwen van kerncentrales komt aan de orde. Aangegeven wordt dat we deze discussie in eerdere meedenkgroep-sessies al gevoerd hebben, maar dat het goed is om deze te blijven voeren, alleen in deze specifieke sessie over de uitvoeringsstrategie nog even niet. Voorgesteld wordt om over dit onderwerp een aparte sessie te organiseren. De deelnemers stemmen hiermee in. De gemeente is voornemens om vóór of tijdens de terinzagelegging na de zomer een bijeenkomst te organiseren waarin we de discussie aangaan over de diverse alternatieve warmtebronnen- en oplossingen voor aardgas.

Veel deelnemers zijn het erover eens dat energiebesparing nu het allerbelangrijkste is. Isolatie en zonnepanelen spelen hierbij een belangrijke rol. Alle energie die we besparen, hoeven we ook niet op te wekken.

Globaal verslag van de – uitkomsten uit – de 3 deelsessies:

Wat is de belangrijkste randvoorwaarde om aan de slag te gaan met de verkenningsbuurten?

Veel randvoorwaarden zijn al gedeeld via Mentimeter (zie bijgaande sheet). De zekerheid van een alternatief op lange termijn en de financiering worden veel genoemd. Aanvullend vraagt men aandacht voor de positie van VvE's en een (ook financieel) aantrekkelijk aanbod voor inwoners.

Belangrijk is om naar de wijk toe te gaan, en met de bewoners van de wijk samen te werken en zaken uit te werken, bijvoorbeeld door:

- Inzet van energie-, wijkcoaches en intermediairs,
- Duidelijke communicatie en voorbeelden/initiatieven vanuit andere gemeenten.

Welke informatie heeft u dan nodig als bewoner?

Ruud Kwant, projectleider warmtetransitie gemeente Alphen: Daar waar we niet aan de slag gaan met wijkuitvoeringsplannen staat generieke ondersteuning voorop, waarbij we inwoners en stakeholders ondersteunen bij maatregelen die ze nu al kunnen treffen om zich voor te bereiden op aardgasvrij verwarmen. We ontwikkelen met elkaar een routekaart aardgasvrij met voor alle buurten (inwoners) en stakeholders een concreet handelingsperspectief bij renovatie en/of onderhoud/ reconstructie. Deze routekaart biedt houvast bij het maken van keuzes voor renovatie/vervanging of verduurzaming aan de eigen woning en/of het eigen vastgoed. We ondersteunen als gemeente lokale initiatieven en we passen onze generieke wijkaanpak zo aan dat deze meer gericht is op het aardgasvrij maken van de woning.

Opmerkingen van deelnemers:

- Tijdige transparante communicatie is van het grootste belang. Zodra de gemeente de verkenningsbuurten in gaat is het belangrijk dat er een helder verhaal ligt over het waarom + een onderbouwing.
- Wat zijn de plannen in de wijk? Vaak is het alleen gebaseerd op onderzoek en een visie. Het is van belang dat alle bewoners geïnformeerd worden dus ook als zij niet in een verkenningsbuurt wonen. Zij kunnen dan zelf initiatieven nemen of als klein collectief samenwerken.
- Maak scenario's rondom 'type mensen' en "type woningen", zodat de bewoner zich in een voorbeeld kan herkennen.
- Welke kosten komen op mij af als huisbezitter? Aangegeven wordt dat een duurzamer alternatief niet duurder mag zijn dan de huidige energierekening.
- Wanneer komt er duidelijkheid over de keuze voor andere buurten, wijken en dorpen en het buitengebied naast de verkenningsbuurten?
- Laat inspirerende voorbeelden zien en ga iets DOEN! Steek alvast de handen uit de mouwen terwijl je nadenkt over een visie en oplossingen. *Dit is onderdeel van de visie van de gemeente. Het is een heel complexe opgave. We moeten leren en bijsturen. Kijk bijvoorbeeld naar de Duurzame Huizenroute waar de gemeente aan deelneemt. Koplopers delen daar hun ervaringen met het verduurzamen van hun woning.*

Wat wordt bepaald vanuit de Rijksoverheid en wat gaan zij doen?

Vanuit de Rijksoverheid worden de kaders gesteld en de wetten gemaakt die het mogelijk maken voor gemeenten om te sturen. Uiteindelijk worden veel verantwoordelijkheden van het rijk uit doorgeschoven naar de gemeenten. Zo kunnen gemeenten later (als diverse wetten – waaronder de warmtewet – zijn vastgesteld) warmtekavels vaststellen en de Transitievisie Warmte in de omgevingsvisie en het latere omgevingsplan borgen, zodat de warmtealternatieven voor wijken geborgd worden in wetgeving. Daarnaast zal het rijk direct

en indirect gelden beschikbaar stellen voor de warmtetransitie voor het organiseren van het proces maar ook voor het aanleggen van de benodigde infrastructuur. Naast de kaders en geld vanuit het rijk zullen ook de gemeente en haar stakeholders aanvullend geld en middelen vrijmaken om deze ingewikkelde opgave te realiseren. Uiteindelijk is de gemeente, samen met haar stakeholders en inwoners aan zet om concreet uitvoering te geven aan de warmtetransitie door wijkuitvoeringsplannen op te stellen en uit te voeren.

Hoe geven we vervolg aan de meedenkgroep? Wat zou uw rol als inwoner kunnen zijn?

- Marcel de Jong geeft aan dat hij graag zijn kennis wil overdragen (hij heeft al een aardgasvrije woning) en wil meedenken over verduurzamingsoplossingen.
- Dick van Leeuwen is zelf energiecoach. We moeten de buurt in met energiecoaches in verkenningsbuurten om inwoners te helpen om energie te besparen. Met daarbij de garantie dat de energielasten neutraal blijven.
- Een deelnemer uit Ridderveld Noord (achtergrond in de installatie branche) heeft zijn woning volledig energieneutraal. Denkt graag mee met verduurzamingsoplossingen.
- Deze sessies zijn leuk, maar lijken nu losstaande items/evenementen, het voelt niet als één project. Fysiek bij elkaar komen op een locatie is van belang zodra dit weer kan.
- Inwoner uit Hazerswoude–Dorp: Habeko heeft al een blokje woningen aardgasvrij gemaakt. Woonforte heeft dit gedaan in het Rode Dorp in Alphen aan den Rijn. Deze inwoner wil graag meer informatie over deze trajecten. Hoe is dit traject verlopen en wat is de ervaring van inwoners tot nu toe? *Dit vragen we na bij de gebiedsadviseur van Hazerswoude–Dorp. Ook dit is voor later uitwerking bij het opstellen van de routekaart aardgasvrij. Ook is het denkbaar dat de gemeente specifiek voor Hazerswoude–Dorp een bijeenkomst organiseert. We pakken deze op in het traject na vaststelling van de TVW en komen hierop terug.*

Overige vragen en opmerkingen

Krijgen alleen de verkenningsbuurten een collectieve aanpak aangeboden van de gemeente?

Worden de overige buurten overgelaten aan particulier initiatief? Als dat zo is, zou de gemeente meer informatie moeten delen over wat de ervaringen in deze buurten zijn.

Dit is niet het geval. De gemeente start in de verkenningsbuurten, maar alle buurten komen uiteindelijk aan de buurt (en krijgen hun eigen verkenningstraject. De planning hangt van verschillende factoren af die de gemeente in kaart brengt. En we starten niet meteen met de uitvoering in een verkenningsbuurt. We kijken eerst met alle betrokkenen of van het aardgas afgaan inderdaad een serieuze optie is. Dit kan van heel veel technische, organisatorische en sociaal–maatschappelijke zaken afhangen. Pas als alle betrokkenen het er met elkaar over eens zijn dat het kan, en

als er een goed plan ligt waar iedereen zich in kan vinden. Verder betekent een collectieve aanpak voor een wijk niet per se dat het ook om een collectieve oplossing gaat zoals een warmtenet. Het kan ook over een collectief aanbod voor een individuele oplossing zijn, zoals bijvoorbeeld in Burggooi de meest voor de hand liggende oplossing lijkt.

Is de TVW niet te eenzijdig gericht op eengezinswoningen (en niet op appartementen)?

Dit is niet het geval. We kijken per buurt/cluster wat er mogelijk is en in een buurt is er vaak een mix van appartementen en grondgebonden woningen. Als voorbeeld: project Duurzame Warmte Planetenbuurt waar ook twee grote woontorens van Woonforte staan.

Het is belangrijk dat de gemeente goede informatie biedt en heldere uitleg geeft over de keuzes die gemaakt worden. En dat liefst op individuele basis, bij voorkeur dus van deur tot deur gaan en aanbellen.

Er moet veel meer individueel contact met inwoners komen. “Wat moet ik doen om aardgasvrij te worden en wat gaat me dat kosten?” *Gemeente kan dit faciliteren door experts in te huren die inwoners kunnen adviseren hoe ze hun woning kunnen voorbereiden op een aardgasvrije toekomst.*

Vanuit de gemeente is er ook een ondersteuningsaanbod voor VvE's beschikbaar. Deze inwoner die zelf voorzitter van een VvE is, is hierop geattendeerd door Angela. *Voor ons aanbod, raadpleeg onze website: <https://www.alphenaandenrijn.nl/>*

Inzicht verschaffen voor een financiële oplossing voor particulieren.

Niet iedereen heeft voldoende financiële middelen en haakt daardoor af. Is er bijvoorbeeld subsidie voor een bodemwarmtepomp? *Op dit moment verstrekt de gemeente hier nog geen subsidie voor. Binnenkort gaat dit concreter worden. Dit loopt nu nog via rijkssubsidies, zoals de ISDE: https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde?gclid=EAlaIQobChMI-NaPsL3B8QIVQQKLCh18PQU-EAAYASAAEgI7DPD_BwE*

Suggestie nav ophogen Saffierstraat

In de Saffierstraat gaan ze de straat ophogen. Meneer oppert het idee om het overtallige water uit het meer (Zegerplas) aan de sloot te koppelen voor een warmtepomp.